LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *IF P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2026-11-11 Nr. 429-489
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja) ir *If P&C Insurance AS,* veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko nustatytos eismo įvykio metu sunaikinto pareiškėjos automobilio liekanų vertės ir jos pagrindu apskaičiuotos draudimo išmokos dydžio. Pareiškėjos teigimu, automobilio liekanų vertė nustatyta neteisingai, nes aukciono dalyviams nebuvo atskleista informacija apie aukštos įtampos baterijos pažeidimus ir garantijos praradimą. Įvertinus šalių paaiškinimus, pateiktus įrodymus bei taikomos Kasko draudimo sutarties (toliau – draudimo sutartis), įskaitant draudimo taisykles (toliau – Taisyklės)[2]*, sąlygas, nustatyta, kad aukciono laimėtojas po informacijos apie aukštos įtampos baterijos pažeidimus bei garantijos praradimą atskleidimo patvirtino savo sutikimą įsigyti liekanas už aukcione pasiūlytą 8 497 Eur kainą, ši kaina laikytina realia ir objektyvia, o pareiškėjos reikalavimas remtis vėlesnio aukciono rezultatu (5 001 Eur) atmetamas kaip nepagrįstas.*

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2025 m. kovo 3 d. tarp draudiko ir pareiškėjos buvo sudaryta draudimo sutartis, kuria Taisyklių pagrindu buvo apdraustas pareiškėjos automobilis „Great Wall Motor Company Ora Funky Cat" (toliau – Transporto priemonė).

2026 m. gegužės 3 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu Transporto priemonė buvo sunaikinta – Transporto priemonės remontas pripažintas ekonomiškai netikslingu. Draudiko pasitelkta įmonė UAB „Verlita" atliko Transporto priemonės vertinimą ir parengė 2026 m. gegužės 29 d. vertinimo ataskaitą Nr. VER4927, joje nustatė, kad Transporto priemonės rinkos vertė iki eismo įvykio sudarė 15 800 Eur, o liekanų vertė buvo nustatyta aukciono būdu UAB „Eksporto vystymo grupė" (toliau – EVG) organizuotame aukcione, kuriame didžiausias pasiūlymas sudarė 8 497 Eur. Pareiškėja nesutiko su draudiko nustatyta automobilio rinkos verte ir liekanų verte, nurodė, kad aukciono metu nebuvo atskleista informacija apie Transporto priemonės aukštos įtampos baterijos pažeidimus, dėl to Transporto priemonės liekanų vertė turėtų būti daug mažesnė.

Atsižvelgdamas į pareiškėjos abejones, draudikas 2026 m. birželio 3 d. kreipėsi į EVG ir pateikė papildomą informaciją bei nuotraukas apie aukštos įtampos baterijos mechaninį pažeidimą bei gamyklinės garantijos praradimą. EVG patvirtino, kad didžiausią kainą pasiūlęs pirkėjas, susipažinęs su šia informacija, neatsisako įsigyti pareiškėjos automobilio liekanų už pasiūlytą 8 497 Eur kainą.

Pareiškėja draudikui pateikė 2026 m. liepos 2 d. vertinimo ataskaitą Nr. L260619 (toliau – pareiškėjos Vertinimo ataskaita), kurioje Transporto priemonės rinkos vertė iki eismo įvykio nustatyta 16 860 Eur, o liekanų vertė, nustatyta kitame EVG aukcione, vykusiame nuo 2026 m. liepos 1 d., – 5 001 Eur.

Draudikas sutiko taikyti pareiškėjos pasirinkto vertintojo nustatytą Transporto priemonės

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Kasko draudimo taisyklės Nr. TTP-20231, galiojančios nuo 2023 m. rugsėjo 1 d.

rinkos vertę iki eismo įvykio (16 860 Eur), tačiau nesutiko su vėlesniame aukcione nustatyta 5 001 Eur liekanų verte. Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, ši kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką perskaičiuoti draudimo išmoką, Transporto priemonės liekanų verte laikant 5 001 Eur sumą, ir išmokėti galutinę 11 266,60 Eur draudimo išmoką.[3]

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja nurodo, kad EVG organizuoto aukciono rezultatas negali būti laikomas objektyviu, nes jo dalyviams iki pateikiant pasiūlymus nebuvo atskleista informacija apie aukštos įtampos baterijos pažeidimą bei garantijos praradimą. Jos teigimu, informacija apie šį esminį komponentą buvo pateikta tik po aukciono konkrečiam laimėtojui, todėl toks vėlesnis individualus susirašinėjimas neatitinka skaidraus ir konkurencingo aukciono principų.

Draudikas su pareiškėjos reikalavimu nesutinka ir pažymi, kad tiek draudikas, tiek pareiškėjos pasitelktas vertintojas Transporto priemonės liekanų vertei nustatyti taikė tą patį Taisyklių 91.1 papunktyje numatytą aukciono būdą. Draudiko teigimu, pirmojo aukciono laimėtojas po išsamaus rizikų atskleidimo patvirtino savo pasiūlymą, o tai įrodo, kad 8 497 Eur kaina išliko reali.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – ginčų nagrinėjimo taisyklės) 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką už sunaikintą Transporto priemonę, pagrįstai vadovavosi aukcione nustatyta 8 497 Eur Transporto priemonės liekanų verte.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[4]

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių

[3] Transporto priemonės rinkos verte iki eismo įvykio laikant 16 860 Eur sumą bei atskaičius 150 Eur besąlyginę išskaitą ir 442 Eur sudarančias mokėtinas draudimo įmokas.

[4] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį.[5] Draudimo rūšies taisyklėse taip pat aptariamos draudiko, draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo ir nukentėjusio trečiojo asmens teisės ir pareigos, žalos nustatymo tvarka, draudimo išmokų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka ir terminai, kitos sutarties vykdymui svarbios nuostatos.

Vadovaujantis draudimo sutarties sudarymą patvirtinančiu draudimo liudijimu, pareiškėjos automobilis buvo apdraustas nuo, be kita ko, visiško sunaikinimo rizikos, rinkos verte, draudimo suma – apdraustos transporto priemonės rinkos vertė draudžiamojo įvykio dieną.

Taisyklių 89 punkte įtvirtinta, kad nuostolis dėl automobilio sunaikinimo yra lygus automobilio draudimo sumos ir liekanų vertės skirtumui. Liekanų vertė gali būti nustatoma dviem būdais: aukcione, t. y. ja laikoma didžiausia pinigų suma, už kurią aukcione pasiūlyta įsigyti sunaikintą automobilį (Taisyklių 91.1 papunktis), arba remiantis specialistų išvada pagal Lietuvoje galiojančius turto vertinimą reglamentuojančius teisės aktus (Taisyklių 91.2 papunktis). Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudikas Transporto priemonės liekanų vertę nustatė Taisyklių 91.1 papunktyje įtvirtintu būdu.

Pareiškėjai nurodžius aplinkybes, susijusias su Transporto priemonės aukštos įtampos baterijos pažeidimu ir garantijos praradimu[6], draudikas pateikė duomenis, patvirtinančius, kad pasibaigus aukcionus kreipėsi į aukciono organizatorių ir pateikė visą papildomą informaciją bei nuotraukas, detaliai apibūdinančias baterijos mechaninį pažeidimą bei gamyklinės garantijos praradimą. Susipažinęs su šiais trūkumais, didžiausią kainą pasiūlęs pirkėjas raštu patvirtino, kad savo pasiūlymo neatsisako ir sutinka Transporto priemonės liekanas įsigyti už pradinę pasiūlytą 8 497 Eur kainą.

Draudikas paaiškino nesutinkantis su pareiškėjos Vertinimo ataskaitoje nustatyta automobilio liekanų verte. Anot draudiko, aukcionai vyko skirtingu metu – pirmasis aukcionas baigėsi 2026 m. gegužės 28 d., o antrasis – 2026 m. liepos 2 d., t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui po pirmojo aukciono pabaigos. Rinkos kainų bei paklausos svyravimai laiko atžvilgiu yra natūralus reiškinys, todėl vėlesniame aukcione gautas mažesnis pasiūlymas (5 001 Eur) savaime nepaneigia ankstesnio aukciono rezultatų teisingumo ir objektyvumo, juolab kai pirmojo aukciono laimėtojas savo pasiūlymo neatšaukė. Vadovaujantis ekonomiškumo principu, atsižvelgiant į visiško nuostolių atlyginimo principą irtai, kad pirmojo aukciono laimėtojas savo pasiūlymo neatšaukė, net ir gavęs papildomus duomenis dėl aukštos įtampos baterijos defektų, konstatuotina, kad draudikas pateikė objektyvius duomenis, jog yra galimybė parduoti Transporto priemonę (jos liekanas) rinkoje už draudiko nustatytą sumą. Dėl šios priežasties, Lietuvos banko vertinimu, Transporto priemonės liekanų vertės nustatymas atitinka Taisyklių nuostatas.

Atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytas aplinkybes, Lietuvos bankas daro išvadą, kad žalos dydžio nustatymo prerogatyvą turintis draudikas pagrįstai, vadovaudamasis draudimo sutarties nuostatomis, remdamasis pirmojo aukciono rezultatu nustatė Transporto priemonės liekanų vertę ir pagrįstai apskaičiavo draudimo išmoką.

Išvada

Nustačius, kad draudiko nustatyta Transporto priemonės liekanų vertė laikytina pagrįsta, pareiškėjos reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[7]

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d.

---

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

[6] Draudikas pažymėjo, kad EVG interneto svetainėje skelbiamos Susitarimo dėl dalyvavimo internetiniame aukcione sąlygos numato, jog aukciono dalyviai įsigyja sugadintas transporto priemones įvertinę jiems pateiktą informaciją ir veikdami savo rizika dėl galimų transporto priemonės defektų, trūkumų ar kitų aplinkybių, kurios nebuvo nustatytos transporto priemonės apžiūros metu (2.5, 2.6, 3.4, 5.2 ir kt. papunkčiai). Todėl pats faktas, kad vėliau paaiškėja papildoma informacija apie atskirų transporto priemonės dalių būklę, savaime nereiškia, jog ankstesnis aukciono rezultatas tampa neobjektyvus.

[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis